

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مراغه

طرح درس کارآموزی اصول و فنون و روش کار در اتاق عمل و زایمان

گروه هدف: دانشجویان مامایی

مقطع تحصیلی: ترم 2

اهداف کلی :

1. آشنایی با اصول و فنون کلی مراقبت از بیمار بر اساس نیازهای جسمانی روانی - اجتماعی
2. آشنایی با محیط، مقررات، وسایل و روش کار در بخش مامایی

اهداف اختصاصی:

1. منشور حقوق بیمار را در کلیه موارد رعایت نماید.
2. دانشجو قادر باشد مادر را در بخش پذیرش کند.
3. فشار خون مادر را به طور صحیح کنترل کند.
4. نبض رادیال مادر را به طور صحیح کنترل کند.
5. تنفس مادر را به طور صحیح کنترل نماید.
6. درجه حرارت مادر را بطور صحیح کنترل کند.
7. برای بیماران بستری پانسمان زخم را انجام داده و در صورت لزوم بخیه ها را خارج کند.
8. داروهای خوراکی مادر را بدهد.
9. داروهای رکتال مادر را بدهد.
10. تزریقات عضلانی را با روش صحیح انجام دهد.
11. تزریقات زیر جلدی را با روش صحیح انجام دهد.
12. تزریقات وریدی و سرم تراپی را با کمک مربی انجام دهد.
13. در مواقع ضروری سرم بیمار را تعویض نموده و در صورت لزوم سرم را خارج کرده یا هپارین لاک کند.
14. برگه جذب و دفع بیمار را تکمیل کند.
15. در مواقع ضروری بیمار را سونداژ نموده و در صورت لزوم سوند بیمار را خارج نماید.
16. برای کنترل محل اپی از کیسه یخ و کیف آب گرم بر حسب نیاز استفاده نماید.
17. در مواقع ضروری برای بیمار اکسیژن تراپی بنماید.
18. با اصول صحیح بیمار را از تخت حرکت دهد.
19. بر درست کردن تخت با بیمار و بدون بیمار نظارت داشته باشد
20. برای هر بیمار رژیم غذایی مناسب را اعمال نماید.
21. به علایم درد بیمار توجه کرده و راهکارهای مناسب جهت تسکین درد را اتخاذ نماید.

اهداف رفتاری	عرصه یادگیری	روش آموزش	سطح یادگیری	فعالیت‌های یادگیری	حداقل‌های یادگیری
1. منشور حقوق بیمار را در کلیه موارد رعایت نماید.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	روش توضیحی توسط مربی	عاطفی (رعایت حقوق انسانی و اخلاقی مادر)	1. برخورد دوستانه و صمیمی با مادر داشته باشد. 2. از معاینات غیر ضروری مادر و دستکاریهای خشن و بی مورد خودداری کند. 3. مادر را به سوال کردن و طرح نگرانیهای خودش ترغیب نماید. 4. به سوالات و نگرانی های مادر پاسخ دهد.	کلیه موارد
2. دانشجو قادر باشد مادر را در بخش پذیرش کند.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی و روش توضیحی	مهارتی	1. ارتباط مناسبی با مادر برقرار کند. 2. پرونده بیمار را تحویل بگیرد و صفحات پرونده را کنترل نماید. 3. بیمار را به تخت مربوطه راهنمایی کند. 4. کارت رژیم غذایی و فعالیت بیمار را بالای سرش نصب کند.	2 بار
3. فشار خون مادر را به طرز صحیح کنترل کند.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	نمایش کلینیکی مهارت توسط مربی	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (کنترل فشار خون) عمل نماید	10 بار
4. نبض رادیال مادر را به طور صحیح کنترل کند.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	نمایش کلینیکی مهارت توسط مربی	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (کنترل علائم حیاتی) عمل نماید	10 بار
5. تنفس مادر را به طور صحیح کنترل کند .	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (کنترل علائم حیاتی) عمل نماید	10 بار
6. درجه حرارت مادر را به طور صحیح کنترل کند.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (کنترل علائم حیاتی) عمل نماید	10 بار
7. برای بیماران مراجعه کننده پانسمان زخم را انجام داده و در صورت لزوم بخیه ها را خارج کند.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	1. روش کار را به بیمار توضیح دهد. 2. دستها را به روش آسپتیک شسته یا با ماده آنتی‌سپتیک مالش دهد (hand rubbing). 3. جهت راحتی بیمار از پاراوان استفاده کند. 4. دستکش یکبار مصرف پوشیده و چسبها را شل کند و پانسمان کثیف را با دقت برداشته و به سطل آشغال بیاندازد. 5. محل زخم را از نظر نوع - مقدار و بوی ترشحات بررسی کند.	2 بار

اهداف رفتاری	عرصه یادگیری	روش آموزش	سطح یادگیری	فعالیت‌های یادگیری	حداقل‌های یادگیری
				<p>6. دستکش استریل پوشیده و وسایل را آماده کند.</p> <p>7. در زخم‌های جراحی تمیز، از محیط با آلودگی کمتر به محیط آلوده با بتادین شستشو را انجام دهد.</p> <p>8. از هر تکه گاز فقط یکبار جهت تمیز کردن استفاده کند. و بعد از هر استفاده آنرا داخل سطل آشغال بیاندازد.</p> <p>9. در صورت لزوم بخیه بیمار را به طرز صحیح خارج کند.</p> <p>10. یک لایه گاز استریل خشک روی زخم گذاشته و با چسب ببندد.</p> <p>11. هر گونه سرخی - ترشح بدبو و عفونی یا خونی را به اطلاع پزشک برساند.</p> <p>12. آموزش لازم در زمینه مراقبت از زخم به بیمار بدهد.</p> <p>13. پروسیجر انجام شده را در پرونده بیمار ثبت کند.</p>	
8. داروهای خوراکی مادر را بدهد.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (داروهای خوراکی) عمل نماید	4 بار
9. داروهای رکتال مادر را بدهد.	بالین (بخش مامایی)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (داروهای رکتال) عمل نماید	2 بار
10. تزریقات عضلانی را باروش صحیح انجام دهد.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (تزریقات عضلانی) عمل نماید	2 بار
11. تزریقات زیر جلدی را با روش صحیح انجام دهد	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (تزریقات زیر جلدی) عمل نماید	2 بار
12. تزریقات وریدی و سرم تراپی را با کمک مربی انجام دهد،	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	سرم درمانی را طبق چک لیست مربوطه انجام دهد . در صورت داشتن تزریق وریدی ، طبق چک لیست مربوطه انجام دهد .	2 بار

حداقل‌های یادگیری	فعالیت‌های یادگیری	سطح یادگیری	روش آموزش	عرصه یادگیری	اهداف رفتاری
2 بار	<p>1. در صورت اتمام سرم قبلی یا تغییر نوع سرم تجویزی توسط پزشک یا وجود نشت ، خونریزی یا التهاب در محل تزریق وریدی و یا انسداد در سیستم جریان محلول وریدی تصمیم به تعویض سرم بیمار بگیرد .</p> <p>2. وسایل لازم را در اتاق کار آماده کرده وبر اساس دستور پزشک در پرونده و چک کردن آن با کاردکس، سرم صحیح را آماده کرده و اتیکت سرم را روی آن الصاق نموده ، نزد بیمار بیاورد .</p> <p>3. به بیمار روش کار را توضیح دهد .</p> <p>4. دستها را به روش آسپتیک شسته یا با ماده آنتی‌سپتیک مالش دهد (hand rubbing)</p> <p>5. به زمان تعویض ست سرم توجه کرده در صورت پایان زمان مصرف آن را نیز تعویض کند .</p> <p>6. ست سرم را کلمپ کرده، با پنبه الکل روی در پوش سرم را پاک کرده و اجازه دهد که خوب خشک شود .</p> <p>7. سر ست سرم را داخل داخل درپوش فرو کرده و سپس سرم را برگردانده واز پایه سرم آویزان بکند .</p> <p>8. برای خارج کردن سرم مراحل زیر را بکار ببرد .</p> <p>9. به بیمار روش کار را توضیح دهد .</p> <p>10. دستها را به روش آسپتیک شسته یا با ماده آنتی‌سپتیک مالش دهد (hand rubbing)</p> <p>11. برای پیشگیری از آلوده شدن دستها دستکش بپوشد .</p> <p>12. سرم و چسبهای ثابت کننده سوزن را شل کرده و یک قطعه گاز یا پنبه استریل را روی محل ورود سوزن به ورید قرار داده و در حالی که گاز استریل را با دست غیر غالب خود در محل ورود سوزن نگهداشته است با دست غالب خود سوزن یا آنژیوکت را در مسیر ورید بیرون بکشد .</p> <p>13. بلافاصله فشار محکمی به کمک گاز یا پنبه استریل برای مدت 2-3 دقیقه در محل وارد کرده و در صورت بروز خونریزی دست بیمار را بالاتر نگه دارد .</p>	مهارتی	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	13. در مواقع ضروری سرم بیمار را تعویض نموده و در صورت لزوم سرم را خارج کرده یا هپارین لاک کند .

حداقل‌های یادگیری	فعالیت‌های یادگیری	سطح یادگیری	روش آموزش	عرصه یادگیری	اهداف رفتاری
	<p>14. در صورت لزوم اطراف ناحیه تزریق را تمیز کرده و به آنژیوکت خارج شده دقت کند که آیا کامل خارج شده یا شکسته است (در صورت شکسته شدن سوزن یا آنژیوکت در داخل ورید و باقی ماندن قطعات آن در رگ بلافاصله باید رگ را لمس کرده و در صورت قابل لمس بودن تکه شکسته شده در ورید، در بالاتر از محلی که تکه جدا شده را لمس شده تورنیکت بسته شود) و به مربی اطلاع دهد .</p> <p>15. سوزن یا آنژیوکت خارج شده را به طریق صحیح در safety box بیاندازد .</p> <p>16. در صورت قطع انفوزیون سرم و نیاز به تامین راهی برای دادن متناوب داروهای وریدی رگ مورد نظر به ترتیب زیر هپارین لاک کند (محل تزریق وریدی را در صورت قابل مشاهده بودن مورد بررسی قرار داده و از باز بودن آنژیوکت اطمینان حاصل کرده و در صورت وجود نشانه های مربوط به التهاب یا نشت زیر جلدی ، تزریق را در محل جدید انجام دهد)</p> <p>17. انتهای آنژیوکت را با شل کردن نوار چسب نمایان کند .</p> <p>18. ست تزریق وریدی را به منظور قطع جریان کلمپ کند.</p> <p>19. یک عدد گاز استریل را در زیر انتهای آنژیوکت قرار دهد .</p> <p>20. با استفاده از روش استریل بسته کلاهدک تزریق متناوب را باز کرده در دسترس قرار دهد</p> <p>21. با دست غیر غالب خود به آرامی آنژیوکت را در محل ثابت کرده و با استفاده از انگشت کوچک فشار ملایمی بر ورید وارد نموده و با دست غالب خود به آرامی ست تزریق وریدی را چرخانده و آن را از آنژیوکت جدا کرده و سر آن را داخل رسیور قرار دهد.</p> <p>22. کلاهدک تزریق متناوب را در محل بر روی انتهای آنژیوکت قرار داده و با رعایت روش استریل آن را چرخانده تا محکم بسته شود .</p> <p>23. طبق مقررات موسسه از سرم فیزیولوژی یا هپارین برای باز نگهداشتن آنژیوکت استفاده کند .</p> <p>24. دستکش ها را خارج کند .</p> <p>25. با استفاده از روش آموخته شده قبلی آنژیوکت را در محل ثابت کند .</p> <p>26. به بیمار در مورد عدم دستکاری آنژیوکت، استفاده از پانسمان غیر قابل نفوذ در زمان استحمام ،و گزارش التهاب و قرمزی در محل ،آموزش دهد.</p>				

اهداف رفتاری	عرصه یادگیری	روش آموزش	سطح یادگیری	فعالیت‌های یادگیری	حداقل‌های یادگیری
14. برگه جذب و دفع بیمار را تکمیل کند.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	<ol style="list-style-type: none"> 1. در شروع هر شیفت کاری میزان ادرار کیسه ادرار و حجم سرم باقیمانده از شیفت قبل را در محل مربوطه یادداشت کند. 2. در طول شیفت کاری به حجم سرم دریافتی بیمار توجه کند. 3. حجم مایعات خوراکی دریافت شده (چای، آبمیوه، آب و ...) توسط بیمار را یادداشت کند. 4. میزان ادرار دفع شده را کنترل کند (اندازه‌گیری با کیسه ادرار یا با ظرف مدرج). 5. در صورت استفراغ حجم آن را یادداشت نماید. 6. حجم سایر مایعات دفع شده از بدن (خون و مایعات جمع شده از درن‌های داخل بدن و ...) را اندازه‌گیری کند. 7. در آخر هر شیفت کاری میزان مایعات دریافت شده از طریق خوراکی و تزریقی را جمع زده و در محل مربوطه یادداشت کند و میزان مایعات خارج شده از بدن (استفراغ، ادرار، خون و ...) را جمع زده و در محل مربوطه یادداشت نماید. 	2 بار
15. در مواقع ضروری بیمار را سونداژ نموده و در صورت لزوم سوند بیمار را خارج نماید.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	<ol style="list-style-type: none"> 1. طبق چک لیست مربوطه (سوند گذاری) عمل نماید. 2. در صورت نیاز جهت خارج کردن سوند با رعایت اصول لازم و به روش استریل پس از آسپیره کردن محلول فیکس کننده به نرمی و آهستگی سوند را خارج نماید. به بیمار در مورد شستشوی پرینه آموزش داده و کمک کند . 3. مقدار، شفافیت ، رنگ ادرار باقی مانده در کیسه و زمان خارج کردن سوند را ثبت کند . 	2 بار
16. برای کنترل محل اپی از کیسه یخ و کیف آب گرم بر حسب نیاز استفاده نماید.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	<ol style="list-style-type: none"> 1. روش کار را به بیمار توضیح دهد. 2. دستها را بشوید و وسایل لازم را در اتاق کار آماده کرده و بالای سر بیمار بیاورد. 3. جهت راحتی بیمار از پاراوان استفاده کند 4. به بیمار پوزیشن مناسب بدهد. 5. محل اپی را از نظر ادم، هماتوم، ترشحات کنترل کند و بر حسب نیاز از کمپرس گرم یا کیسه یخ با یک پوشش پارچه ای تمیز استفاده نماید . 6. به عکس العمل بیمار توجه نماید و بعد از نیم ساعت کمپرس را بردارد 	2 بار
17. در مواقع ضروری برای اکسیژن تراپی بنماید	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (اکسیژن درمانی) انجام می دهد .	1 بار

اهداف رفتاری	عرصه یادگیری	روش آموزش	سطح یادگیری	فعالیت‌های یادگیری	حداقل‌های یادگیری
18. بر درست کردن تخت با بیمار و بدون بیمار نظارت داشته باشد	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط کادر مربوطه	مهارتی	طبق چک لیست مربوطه (درست کردن تخت با بیمار و بدون بیمار) کنترل میکند . .	2 بار
19. با اصول صحیح بیمار را از تخت حرکت دهد.	بالین (بخش مامایی یا جراحی زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	1. روش کار را به بیمار توضیح دهد. 2. با نگره داشتن سر و گردن بیمار و در حالیکه پاهای بیمار را از بستر بیرون آورده و آویزان می‌کند، به بیمار کمک کند تا بنشیند. 5 دقیقه بیمار را در این وضعیت نگه دارد. 3. به بیمار کمک کند تا بایستد. 4. با کمک بیمار را راه ببرد .	2 بار
20. برای هر بیمار رژیم غذایی مناسب را اعمال نماید.	بالین (بخش مامایی)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	1. با توجه به پرونده بیمار کارت رژیم غذایی لازم را بالای سر بیمار نصب کند. 2. بر حسن اجرای رژیم غذایی توسط بیمار نظارت کند. 3. به محض دستور تغییر رژیم غذایی بیمار کارت را تعویض نموده و به بیمار توضیح دهد.	2 بار
21. به علایم درد بیمار توجه کرده و راهکارهای مناسب جهت تسکین درد را اتخاذ نماید.	بالین (بخش مامایی یا بخش زنان)	انجام عملی مهارت توسط خود مربی	مهارتی	1. به علایم درد در بیمار توجه کند. 2. در صورت داشتن درد به مربی اطلاع دهد. 3. در صورت نیاز دستورات لازم را طبق پرونده انجام دهد.	2 بار

